

حدیث روز:
امام رضا(ع) برترین دارایی آن است که آبرو با آن حفظ شود.

واحه:
گربی تویک دوروز صیورم عجب مدار چون شاخ نورپیده، ندارم خبرهنوز

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۲/۱۵
اذان مغرب: ۱۸/۲۴
اذان صبح (فردا): ۴/۵۹
غروب آفتاب: ۱۸/۰۶
نیمه شب شرعی: ۲۳/۳۳
طلوع خورشید (فردا): ۶/۲۳

وضعیت
آب و هوای
امروز

تهران

گرگان

تبریز

همدان

یاسوج

شیراز

زاهدان

ایلام

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیماي جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤؤل: مهدی عرفاتی

شاپا: ۳۶۳۷-ISSN۱۷۳۵
پایگاه اطلاع رسانی:
www.jamejamonline.ir
www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی:
info@jamejamOnline.ir

چهارشنبه ۱۸ اسفند ۱۴۰۰ | ۶ شعبان ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست و دوم - شماره ۶۱۷۴ | Wednesday - March 9 , 2022

امروز در تاریخ:

✎ سالمرگ سیدجمال‌الدین اسدآبادی،
اندیشمند سیاسی و مبلغ اندیشه اتحاد اسلام
۱۲۷۵ /

✎ سالمرگ سیمین دانشور، نویسنده، شاعر،
مترجم و همسر جلال آل‌احمد / ۱۳۹۰

✎ روز ملی بوشهر

حکمت ۴۵۲:

✎ توانگری و تهیدستی پس از عرضه داشتن کردار است به خدای تعالی.

یادداشت‌های
لحظه‌آخری

چند می‌گیری
درس بخونم؟

آیسا اسدی
روزنامه‌نگار

اردوهای مطالعاتی نوروزی طی چند سال گذشته به بازار مکاره‌ای تبدیل شده که از نظر بیشتر شرکت‌کنندگان دوره‌های قبل آن‌طور که انتظار داشتند، سودمند و مؤثر نبوده‌است. مکاره از این نظر که تقریباً هیچ‌دو مدرسه‌ای را نمی‌توان در سطح کشور یافت که خدمات و امکانات یکسان یا هم‌قیمتی ارائه دهند. برخی تنها امکان مطالعات ۹۰ دقیقه‌ای در پشت همان میز و نیمکت‌های همیشگی به فراهم می‌آورند و در میان هر دو ۹۰ دقیقه زنگ تفریحی می‌گذارند و خوراکی می‌دهند. بعضی دیگر اما در اقامتگاه‌های لوکس پیلاقی خدمات به اصطلاح VIP به دانش‌آموزان نظرکرده اعطا می‌کنند. همچون خدمات، قیمت‌ها نیز بسیار متفاوتند. اردوهای مطالعاتی نوروزی امسال از حداقل ۷۰۰ هزار تومان (نظارت بر مطالعه و بدون هیچ‌گونه پذیرایی) شروع شده و تا هشت میلیون تومان در مدارس و ۸ میلیون تومان در آموزشگاه‌های کنکور نیز می‌رسند.

این موضوع که در مدارس ما تقریباً هیچ استاندارد، هماهنگی و یکدستی در موارد این‌چنینی وجود نداشته و ندارد و این که آموزشگاه‌های کنکور به گرداب ترسناکی بدل شده‌اند که شیره جان و مال کنکوری‌ها را با ولعی سیری‌ناپذیر می‌بلعند، تنها یک طرف ماجراست.

طرف دیگر داستان اما توجه به این پرسش است چرا یک دانش‌آموز در طول ۱۲ سال تحصیل در مدرسه آنچنان که باید درست پرورش نیافته که بتواند برای یکی از مهم‌ترین آزمون‌های زندگی‌اش برنامه‌ریزی درست انجام دهد و متعهدانه به آن عمل کند و هنوز نیازمند است دیگران بر درس‌خواندنش نظارت کنند. یا چرا والدین حاضر نیستند فقط یک‌سال از دید و بازدید و تفریحات نوروزی بگذرند و محیط خانه را به فضایی آرام و مناسب مطالعه فرزندان‌شان تبدیل کنند.

درست است که در اردوهای مطالعاتی گران‌قیمت‌تر خدمات مشاوره تحصیلی، آزمون‌های تستی و جلسات رفع اشکال برگزار می‌شود که در ظاهر مفید به نظر می‌رسند اما اگر نگاهی همه‌جانبه به این پدیده نوظهور سیستم آموزشی ببندازید، خواهید دید خروجی تمام این فضای در واقع سودهای نجومی است که به جیب‌های بی‌انتهای سوداگران کنکور سرازیر می‌شود. ✎

آیا سلبریتی‌ها و چهره‌های سرشناس در همه حوزه‌ها باید اظهار نظر کنند؟

کوبیدن لایک به دیوار!

کافه
میرداماد

میثم اسماعیلی

روزنامه‌نگار

✎ ارتش دوترکی سلبریتی‌ها به راه افتاده، دوباره بحثی جهانی مطرح است و چه فرصتی مناسب‌تر از حالا برای اظهار نظر در این باره: جنگ روسیه و اوکراین و واکنش‌های بسیاری را در جهان به همراه داشته که البته از موضوع این گزارش خارج است اما چیزی که جالب‌توجه به نظر می‌رسد اظهار نظرهای چهره‌های سرشناس ایرانی در فضای مجازی به این واقعه است. آتش‌دستپخت این چهره‌ها اما آتش‌دور شده که حتی واکنش مخاطبان میلیونی‌شان هم در این اتفاق به‌سفره گرفتن آنهاست. یکی با انتشار ویدئویی برای پوتین رجز می‌خواند، دیگری تندیس جشنواره فیلم مسکو را برگردانده و نوبرانه‌اش هم مربوط به بازیگری است

نمایش ابتذال در حمایتی فرضی

«کوبیدن نوشیدنی روسی به دیوار برای حمایت از مردم اوکراین.» حتی شرح نوشتن این گزاره چیزی از تعجب مخاطب در مواجهه با این ویدئوی کوتاه کم نمی‌کند. سیل واکنش‌ها به این موضوع حتی دوگانگی مرسوم در فضای مجازی را هم ندارد و تقریباً همه واکنش‌ها به این اقدام منفی است! موضوعی که حداقل در این فضا کار سختی به نظر می‌رسد این که بتوانید حرف یا موضوعی را مطرح کنید که اکثریت واکنش یکسانی به آن داشته باشند. هم‌زمانی تقریبی انتشار این ویدئو و سفر آلتجلیناجولی به کشور یمن هم مورد توجه بسیاری قرار گرفته؛ توجهی که مبتنی بر مقایسه واکنش این دو فرد دارد، یکی برای مقابله با روایت غالب از جنگ جاری که به کشور جنگ‌زده یمن می‌گذارد تا توجه بخشی از جهانیان را به این موضوع جلب کند که جنگ تنها در اروپا نیست و دیگری شیشه نوشیدنی روسی خود را البته با استفاده از افکت‌های سینمایی به دیواری فرضی می‌کوبد تا حمایت احتمالی‌اش را از مردم اوکراین به نمایش بگذارد!

جنگ روایت

ضرب نفوذ اینترنت در ایران نسبت به دهه گذشته شتاب چشمگیری داشته و عضویت در شبکه‌های اجتماعی افراد جامعه طی ده سال گذشته به یکی از عادت‌های ثابت و روزانه آنها هم تبدیل شده است. از طرفی موج اتفاقات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی هم طی سال‌های گذشته کم نبوده و تجمع همه این موارد به ظهور پدیده‌ای به نام سلبریتی‌ها منجر شده است. حالا سوال این است که چقدر باید انتظار داشته باشیم این افراد در همه این بزنگاه‌ها اظهار نظر کنند؟ دکتر امیرعلی مسعودی، عضو هیات علمی دانشگاه سوره و رئیس هیات‌مدیره انجمن سواد رسانه‌ای ایران معتقد است واکنش همیشگی سلبریتی‌ها به این موضوعات بیشتر برای جذب دنبال‌کننده بیشتر است اما چیزی که در اتفاق اخیر به چشم می‌آید دارای لایه‌های پنهان دیگری است. او به جام‌جم می‌گوید: «جهان کنونی با جهان پیشین تفاوت‌های عمده‌ای دارد و ظهور و فراگیری شبکه‌های اجتماعی در جهان، جنگ‌های این دهه را محدود به میدان نبرد نمی‌کند و در کنار این جبهه‌ها جنگ‌روایت هم در جریان است. به این معنا که آنچه از جنگ جاری می‌بینیم لزوماً آن چیزی نیست که واقعیت داشته یا در جریان باشد؛ چرا که ما روایت جنگ را از دریچه رسانه‌ها درک می‌کنیم. به این مفهوم که چهره‌های سرشناس فعال در فضای مجازی (یا همان سلبریتی‌ها) هم مخاطبان این روایت‌ها هستند، اما از طرفی خود آنها هم به مثابه یک رسانه عمل می‌کنند و می‌توانند در تغییر افکار عمومی مؤثر باشند.»

آیا سلبریتی‌ها و چهره‌های سرشناس در همه حوزه‌ها باید اظهار نظر کنند؟

کوبیدن لایک به دیوار!

✎ ارتش دوترکی سلبریتی‌ها به راه افتاده، دوباره بحثی جهانی مطرح است و چه فرصتی مناسب‌تر از حالا برای اظهار نظر در این باره: جنگ روسیه و اوکراین و واکنش‌های بسیاری را در جهان به همراه داشته که البته از موضوع این گزارش خارج است اما چیزی که جالب‌توجه به نظر می‌رسد اظهار نظرهای چهره‌های سرشناس ایرانی در فضای مجازی به این واقعه است. آتش‌دستپخت این چهره‌ها اما آتش‌دور شده که حتی واکنش مخاطبان میلیونی‌شان هم در این اتفاق به‌سفره گرفتن آنهاست. یکی با انتشار ویدئویی برای پوتین رجز می‌خواند، دیگری تندیس جشنواره فیلم مسکو را برگردانده و نوبرانه‌اش هم مربوط به بازیگری است

تجاوز به یک خاطره جمعی

توالی مکرر واکنش سلبریتی‌های ایرانی به جنگ جاری در یک نقطه اشتراک دارد و آن هم اثبات این نکته است که تقریباً تمام آنها از موضوع اصلی فاصله دارند و به تعبیری «پرت» هستند اما وقتی تاین اندازه از حقیقت موضوعی که پیش‌روی چشم بسیاری قرار دارد، فاصله داریم چرا مجبوریم هرطور شده واکنشی به آن داشته باشیم؟ رئیس انجمن سواد رسانه‌ای ایران می‌گوید: «بسیاری از واکنش این افراد به‌ویژه عمل اخیر بیش از آنکه مبتنی بر توجه به موضوع و رویداد جاری یعنی جنگ باشد به واسطه مطرح‌شدن خود این افراد است. با این اوصاف هر قدر این واکنش عجیب‌تر باشد به‌معنای توجه بیشتر به خود این فرد است. هر چند چگونگی کسب این شهرت هم مهم است؛ چرا که احتمالاً بسیاری از دوستداران این بازیگر او را نه به‌واسطه بازی‌هایش در سینما که به دلیل این حرکت به یاد خواهند آورد و این به‌نوعی تجاوز به خاطره جمعی چند نسل از شهروندان است.»

مد روز؛ تحریف تخصص

اظهار نظرهای کارآمد برآمده از یک تخصص است. بدون شک وقتی حرف از حوزه سلامت است شنیدن توصیه‌های درمانی یک پزشک باید کارآمدی بالاتری نسبت به پیشنهادهای یک بازیگر داشته باشد یا وقتی بحث روز فوتبال است احتمالاً باید توجه بیشتری به نظرات یک مربی فوتبال داشته باشیم تا یک وزیر سیاسی اما نکته این است که در بلبشوی کنونی آن کسی متخصص‌تر است که دنبال‌کننده بیشتری داشته باشد؛ در کنار این موضوع باید به مد‌شدن یک فعالیت میان چهره‌های سرشناس هم اشاره کرد، این که به یکبار همه فوتبالیست‌ها زیر پیراهن ورزشی خود پیام نه به جنگ را نوشته‌اند لزوماً اقدام غیرمناسبی نیست اما آنچه پراواضح است این کار نه برای انتقال این پیام که بیشتر به واسطه عقب‌نماندن از مد روز رایج در شبکه‌های مجازی است.

امیرعلی مسعودی معتقد است از بین رفتن مفهوم تخصص در کلام این افراد موضوعی چند سویه است و فقط مربوط به اظهارات غیرکارشناسانه سلبریتی‌ها ندارد. او به جام‌جم می‌گوید: «سوی دیگر این تأثیرگذاری معطوف به کاربران فضای مجازی است و به‌نوعی این مشکل دو سویه است؛ از یکسو افرادی که قدرت تحلیل و تخصص ندارند به اظهار نظرهای تخصصی می‌پردازند و از سوی دیگر کاربران میلیونی به دلیل نداشتن سواد رسانه‌ای اظهار نظرهای این افراد را مهم تلقی می‌کنند.» ✎

جلی تصریح کرد: آنچه این زیرساخت‌ها را تکمیل می‌کند و به سرانجام می‌رساند، تولید محتواست. در سال‌های گذشته شاهد فقر محتوا در این بستر بودیم. اگر از محتوا غافل شویم مخاطب به سرعت محتواهای دیگر را از سکوهای دیگر دریافت می‌کند و این برعهده ماست که محتوای سالم را در دسترس مخاطب قرار دهیم.

رئیس رسانه ملی در مراسم رونمایی از سرویس‌های جدید منظومه رسانه ای تلویزیون:

گام بزرگ رسانه ملی در فضای مجازی

و اکنون شاهد عبور تلویزیون از مرزهای برودکست و گسترش در فضای برودبند هستیم. رئیس سازمان صدا و سیما با مقایسه تلویزیون و تلویزیون گفت: رابطه میان تلویزیون و تلویزیون صرفاً همکاری رسانه‌ای نیست بلکه این دو، دو رسانه مکمل هستند و نسبت به یکدیگر، هم‌افزایی دارند. جلی حضور در فضای مجازی را مغتنم شمرد و بیان کرد: باید قدر این فضا و نعمت را دانست. اکنون که حضور تلویزیون زمینه استفاده بهتر از محتوای سالم را فراهم کرده است، ما نیز از همه کسانی که در تولید محتوای سالم تلاش می‌کنند حمایت می‌کنیم.

رئیس رسانه ملی شناخت فضای مجازی و دنیای پرقاب‌ت رسانه‌ها را ضروری دانست و گفت: در سال‌های گذشته شاهد تلاش‌های خوبی برای درک این فضا بودیم. بخش‌های فنی که مسؤول آماده کردن زیرساخت‌های ورود به این فضا بودند با ارائه خدمات زیرساختی ما را به این نقطه رساندند و اکنون این بستر و سکو قابل لمس و مشاهده است.

آیین رونمایی از سرویس‌های جدید منظومه رسانه‌ای تلویزیون با حضور دکتر پیمان جلی رئیس رسانه ملی، حجت‌الاسلام قمی رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، غلامرضا نوری معاون فضای مجازی، احمد خورشیدی مدیرعامل تلویزیون و مدیران رسانه ملی هفدهم اسفند در مرکز همایش‌های بین‌المللی صداوسیما برگزار شد.

در این آیین، دکتر جلی رئیس رسانه ملی، تلویزیون را مهم‌ترین دستگاه تولیدکننده محتوای سالم دانست و گفت: تلویزیون سال‌ها در مسیر همیشگی خود و در فضای سنتی، تولید محتوا کرده است و ضرورت داشت تا از فضای برودکست عبور کند و با ورود به فضای برودبند در رقابت با رسانه‌های دیگر موفق شود.

وی افزود: با شکل‌گیری تلویزیون و مسیر تحولی آن به عنوان رسانه‌ای واقعی در فضای مجازی، نشانه‌های تحقق این آرزوی بزرگ دیده شده است

وی با اشاره به دوره تحول در سازمان صداوسیما گفت: تلویزیون یکی از بسترهای مهم رسانه ملی در دوره تحول خواهد بود. ما در این دوره با برنامه‌های کوتاه مدت، نگاه زیست بوم محور را شاهد خواهیم بود و این نگاه را به رسمیت خواهیم شناخت. دکتر جلی با اشاره به شعار هویت محوری و عدالت گستری در رسانه ملی، دسترسی دهک‌های پایین جامعه به محتوا را مهم دانست و بیان کرد: شعار ما عدالت رسانه‌ای برای همه اقشار جامعه است و از این رو تلاش می‌کنیم با قیمت پایین، محتوای مورد نیاز مخاطب را سهل و آسان در دسترس قرار دهیم.

رئیس رسانه ملی مرجعیت خبری و اطلاع‌رسانی در فضای مجازی را مهم ارزیابی کرد و گفت: در دوره جدید باید به حداقل ۵ میلیون کاربر و مخاطب در بخش‌های خبری برسیم که رسانه ملی در تولید محتواهای آموزشی در دوره کرونا به این هدف نزدیک شد.

جلی تصریح کرد: در دوره جدید، رسانه ملی را محدود به مرزهای ایران نمی‌دانیم و خود را رسانه‌ای بین‌المللی می‌شناسیم. مختصات جغرافیایی ما را محدود نخواهد کرد بلکه ما پیام انقلاب اسلامی را فراسوی مرزها به گوش دیگران خواهیم رساند.

وی در پایان افزود: تأثیرگذاری انقلاب اسلامی انکارناپذیر است و ما خود را رسانه امت‌محور می‌دانیم تا در زیست‌بوم بین‌المللی با محوریت جبهه مقاومت حضور فعال داشته باشیم. ✎